

го оф-театру "La Vie" афористично концентрує досвід цієї художньої генерації. Це обумовлювало особливу атмосферу сповідальності, справжності, нефіктивності цих робіт, що ніби балансували на межі між вигаданим, відтвореним як сценічний акт і справжнім, реальним життям. Не випадкові, до речі, й просторові координати цих вистав, де практично завжди порушувалася звична диспозиція публіки і актора. Виконавець мусить знаходитися поруч, майже впритул до глядача, його вплив майже сенсуальний, його зануреність в проблему настільки особистісна, що має екстраполюватися на присутніх. Стіна між учасниками показу і глядачами гранично умовна, а іноді й свідомо руйнується (актори грають серед публіки у виставах Олега Ліпцина), іноді механічно (запрошення глядачів до танцю в "Я есмь воскресіння і життя" В.Кучинського, або до трапези у "Друже Лі Бо..." С.Проскурні), іноді майстерно виводячи її зі стану споглядання (кульмінаційний епізод "О-О-И"). Та як би там не було, між театром і його глядачем, що став ніби посвяченим, склалися дружні, майже родинні стосунки. Конкретний альтернативний колектив виявлявся потрібним лише тим людям, чий тип психічної енергії і світосприйняття був близьким до сповідуваних студією постулатів, чії проблеми сприймалися так само особисто, чії ідеали відчувалися як тотожні, чия потреба саморозвитку, духовного творення була такою ж пекучою (втім, напевно, таким є спосіб художньої інтонації загалом).

Як не прикро, але благородна програма лишилася утопічною. Історія знову ошукала людину, що безжально зафіксував "Вишневий сад" Валерія Більченка за Чеховим - вистава, яка підсумувала п'ятирічний період напружених лабораторних шукань українського альтернативного театру. Символічно зупинений у фіналі годинник зупинив і його прекрасну історію.

1994-1996.

Мистецька
хроніка

ПЕРЕРВАНА СПОВІДЬ

Леонід Бакштаєв залишив не тільки глибокий слід у пам'яті шанувальників його театральних ролей, не лише ролі, увічнені на кінострічці, а й незакінчену книгу "Перервана сповідь". Відомий актор театру і кіно писав цю повість-спогад влітку 1995 року, уже тяжко хворим. Він присвятив її Хілері Клінтон, високо цінуючи її внесок у захист родинних цінностей, у захист материнства і дитинства. Книгу випустило київське КМЦ "Поезія" за фінансової підтримки акціонерно-комерційного Реал-Банку і Голови правління цього банку Юрія Меркурійовича Шрамка.

"Перервана сповідь" - це, з одного боку, автобіографія людини, актора, громадського діяча, на долю якого випало суворе дитинство, що минало в роки голодомору на Україні, війна. Згадує актор своє навчання у Білоруському театральному інституті, становлення як актора, своє кохання. З іншого боку - ця повість зображує події життя не тільки автора, а й цілого покоління.

Книгу доповнюють короткі спогади близьких людей Леоніда Бакштаєва - його

Леонід Бакштаєв

ПЕРЕРВАНА СПОВІДЬ

дружини Марії Бакштаєвої, колег-акторів Київського театру російської драми імені Лесі Українки Ади Роговцевої, Надії Батуріної, Мирослави Резниченко, Лариси Кадочникової (як відбувалися зйомки фільму "Про любов" Артура Войтецького), Ірини Дуки, Андрія Піддубинського, Олега Комарова, а також кінорежисера Юрія Ляшенка, у фільмі якого "Записки кирпатого Мефістофеля" востаннє знімався Бакштаєв.

Книгу доповнюють ілюстрації театральних ролей ("Розбійники" Шіллера, "Влада темряви", "Іванов", "Хазяйка", "Пізня любов", "Рядові") та кадри з фільмів, де знімався актор ("Білий птах з чорною ознакою", "Прості турботи", "Ати-бати, йшли солдати", "День перший, день останній", "Історія одного кохання").

Презентація книги відбулася 4 грудня в Будинку кінематографістів і стала вечором пам'яті світлої і доброї людини, талановитого актора. Вечором, де панувала зворушлива атмосфера щирості й любові.

Кореспондент
"Кіно-Театру".